

Handläggare
Lena Svensson
Telefon: 08-50824432

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd
2023-01-XXX

Hatbrott mot HBT-personer

- Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen behandlar en skrivelse från Sverigedemokraterna. Författaren till skrivelsen efterfrågar en redovisning av hur förvaltningens fritidsverksamhet avser arbeta trygghetsskapande specifikt riktat mot målgruppen HBT-personer. Vidare efterfrågas förvaltningens möjlighet att kalla minderåriga till allvarssamtal i de fall där hat och hot riktas mot individer inom målgruppen. Därtill önskas en beskrivning av hur förvaltningen och polisen kan samverka i dessa frågor inom ramen för samverkansöverenskommelsen.

Bakgrund

Skrivelsen Om hatbrott mot HBT-personer har inkommit till Skärholmens stadsdelsnämnd den 25 augusti 2022 från Sverigedemokraterna.

Ärendet

Att förvaltningen inkommer med en rapport om hur förvaltningen avser arbeta trygghetsskapande för målgruppen HBT-personer i Skärholmen. Författaren till skrivelsen beskriver en lokal händelse i Skärholmen där en homosexuell yngre man har blivit utsatt för verbala och hotfulla kränkningar av ett gäng yngre pojkar och att angreppen anses kunna betraktas som hatbrott. För att unga HBT-personer ska våga delta i förvaltningens fritidsverksamhet är det viktigt att de kan känna sig trygga där. Förvaltningen arbetar uppsökande och trygghetsskapande för att öka flickors deltagande i fritidsverksamheten och liknande arbetssätt kan behöva finnas för HBT-personer. Författaren menar att hot och hat ska polisanmälas men att det även kan finnas andra åtgärder som förvaltningen kan vidta, till exempel allvarssamtal. Vidare kan den lokala samverkanöverenskommelsen mellan polis och förvaltning vara ett

stöd i arbetet med att till exempel ta fram statistik över incidenter kopplade till hatbrott. I skrivelsen efterfrågas svar på följande frågor:

1. Hur tänker förvaltningen mer specifikt jobba med trygghetsfrågorna gällande fritidsverksamheten där det är tänkt att delar av verksamheten också ska riktas mot HBT-gruppen?
2. Hur ser förvaltningen på möjligheten att kalla in minderåriga ungdomar på allvarssamtal i de fall där man upptäcker hat och hot riktad mot individer inom HBT-gruppen?
3. Det finns ett lokalt samverkansavtal med den lokala polisen, vi undrar därför om polisen kan se i sin statistik att incidenter med verbala angrepp, fysiska påhopp riktad mot HBT-gruppen har ökat på något sätt i Skärholmen? Hur kan förvaltningen lyfta dessa frågor inom ramen för samverkan med polisen?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens stab.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens rapport om hur förvaltningen avser arbeta trygghetsskapande för målgruppen HBT-personer utifrån de frågor som ställs i skrivelsen.

Fritidsverksamheten

Under hösten 2022 genomförde förvaltningen en behovsanalys för att undersöka vilka behov av fritidsverksamhet som målgruppen HBTQI-ungdomar i stadsdelsnämndsområdet har. Som grund för analysen genomfördes en enkätundersökning. Enkäten fanns bland annat tillgänglig på fritidsgårdar och på ungdomsmottagningen. 13 HBTQI-ungdomar besvarade enkäten och resultatet bör därför tolkas med försiktighet. Inga av ungdomarna som svarade på enkäten hade besökt en fritidsgård i Skärholmens stadsdelsnämndsområde. Däremot hade sex ungdomar besökt Egalia Skärholmens verksamhet. En möjlig tolkning av resultatet är att de svarande ungdomarna, av någon anledning, inte känner sig tillräckligt trygga med att besöka fritidsgårdarna i stadsdelen, alternativt att de inte tilltalas av utbudet på fritidsgårdarna. Som en åtgärd för att komma tillrätta med detta planerar förvaltningen att under 2023 genomföra en HBTQI-certifiering av fritidsverksamheten vilket inkluderar en utbildningsinsats för all personal följt av en analys av den egna verksamheten och framtagande av en handlingsplan med åtgärder för att skapa en mer inkluderande verksamhet.

Fritidsverksamheten kommer också under 2023 att delta i en satsning som Länsstyrelsen gör på programmet MVP Fritid, som är

ett våldsförebyggande metodmaterial för fritidsgårdar och parklekar med målet att förebygga mäns och killars våld genom att ungdomarna får diskutera våld, normer och vad man kan göra om man blir åskådare till våld.

Allvarssamtal

Förvaltningen har sedan 2021 socialsekreterare lokaliserad hos polis i syfte att öka samverkan mellan socialtjänsten och polisen avseende unga som begår brott. Som en del i uppdraget ingår så kallade allvarssamtal. När ett barn för första gången misstänks för ett brott kallar socialsekreterare det berörda barnet och dennes vårdnadshavare till ett samtal som ska hållas inom två dygn. Avsikten är att även polis ska delta på mötet, men det har resursmässigt visat sig vara en utmaning för polisen. För att öka polisens förutsättningar att vara med vid samtalen ser socialtjänst och polis gemensamt över arbetssätt och rutiner i syfte att underlätta samarbetet.

Målgrupp för allvarssamtalen är samtliga barn som genom anmälan från polis misstänks för ett brott för första gången. Det gäller alla brottstyper och inkluderar hatbrott mot till exempel HBTQI-personer. Socialsekreteraren gör i samband med samtalet en förhandsbedömning om att inleda eller inte inleda utredning utifrån de omständigheter i barnets situation som framkommer under samtalet.

Samverkansöverenskommelse med polisen

Enligt polisens brottsstatistik har brott med hatbrottsmotiv inte ökat i Skärholmens stadsdelsnämndsområde de senaste åren. De är inte heller mer förekommande i Skärholmens stadsdel jämfört med i andra stadsdelsnämndsområden. Lokalpolisområde Skärholmen uppfattar inte att incidenter med verbala angrepp och/eller fysiska påhopp riktad mot HBT-gruppen har ökat i Skärholmen.

Samverkan sker idag mellan staden och polisen i en mängd olika frågor lokalt och centralt. Utifrån den lokala lägesbilden för Skärholmens stadsdelsnämndsområde identifieras lokala prioriterade samverkansområden. Därutöver lyfter den övergripande överenskommelsen tio stadsövergripande prioriterade utmaningar där samverkan är särskilt påkallad. Ett av de stadsövergripande prioriterade samverkansområdena är *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer*. Risker för att bli utsatt för brott ser olika ut för olika individer och samhällsgrupper vilket kopplas till individens livssituation, livsstil och yrke. Det finns brottsoffergrupper som har begränsade resurser att hantera brott de utsätts för, vilket innebär att de är särskilt sårbara. Samverkan mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm ska särskilt beakta de äldres utsatthet för

bedrägerier, personer som är utsatta för våld i nära relation, hedersrelaterat våld och brott mot individer utifrån deras etnicitet, nationalitet, funktionshinder, kön, religion eller sexuell läggning. Arbetet med unga brottsoffer ska ske i samverkan med socialförvaltningen.

Samverkansområdet *Särskilt utsatta och sårbara brottsoffer* är inte identifierat som ett lokalt prioriterat samverkansområde i Skärholmens lokala samverkansöverenskommelse med polisen. Det är likväl ett område där samverkan mellan aktörerna är viktig och arbetet ska därför beskrivas i lägesbilden inom ramen för den lokala samverkansöverenskommelsen. Lägesbilden revideras och uppdateras årligen i samband med förvaltningens verksamhetsplanering.

Jämställdhetsanalys

Studier visar att personer som tillhör HBTQI-gruppen löper högre risk att utsättas för hatbrott än personer som tillhör den heterosexuella och cis-könsnormativa majoriteten. Enligt Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) rapport "Hatbrott i Sverige 2019" var den vanligaste gruppen som drabbades av hatbrott HBTQI-personer, där 27 procent av alla hatbrott riktade sig mot denna grupp. När det gäller vilken könsidentitet som drabbas mest av hatbrott skiljer sig statistiken åt. Enligt BRÅ:s rapport från år 2019 är det främst transpersoner som utsätts för hatbrott, medan en rapport från RFSL från år 2018 visar att det främst är homosexuella män som drabbades. Det senare stöds av rapporten "Hatbrott mot HBTQ-personer - en kartläggning av omfattning och karaktär" från Uppsala universitet år 2017 som visar att män inom HBTQI-gruppen löper större risk att utsättas för hatbrott än kvinnor inom gruppen.

Patrik Åhnberg
Stadsdelsdirektör
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Cecilia Fogelberg
Avdelningschef
Skärholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse; Hatbrott mot HBT-personer

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Patrik Åhnberg, Stadsdelsdirektör	2023-03-14
Cecilia Fogelberg, Avdelningschef	2023-03-14